

CUMÜN DA SCUOL

Protocol nr. 1
Radunanza cumünala
dals 07.04.2025, 19:30 - 23:30 in sala cumünala a Scuol

Preschaints: Var 124 personas

S-chüsats: Cla Denoth, Jonpeider Strimer, Jon Armon Strimer

Giasts:

Medias: Nicolo Bass

Actuara: Karin Stecher

Il capo salüda a votantas e votants a la radunanza cumünala. La suprastanza s'allegra da pudair preschantar ils affars. Nouv vain uossa la radunanza protocollada da la nouva actuara. Implü ingrazcha il capo a Jon Armon Strimer per sia lavur prestada illa cumischiun sindicatoria. El ha desdit sia carica causa ch'el es gnü elet sco nouv president da la società da commerzi e mansteranza. Il capo renda attent cha sch'inchün haja interess da candidar per quella carica, schi chi's possa annunzchar quai a la chanzlia cumünala. L'elecziun vain fatta da la cumünanza d'urna a la votaziun dals 18 mai 2025.

Il capo riva la radunanza e renda attent tanter oter a l'artichel 7, alineas 1 e 2 da la constituziun cumünala:

- Abels da vuschar sun burgais svizzers sco eir esters chi han ün permiss da domicil.
- Ablas da vuschar sun las personas chi han accumulì il 18avel on e chi sun registradas aint il register dals votants dal cumün.

Sco scrutinadurs vegnan elets tenor art. 37 da la constituziun cumünala: Richard à Porta, Seraina Caviezel e Duosch Fadri Felix. I nun ha dat ingünas cuntravuschs.

La radunanza es gnüda convocada tenor uorden ed es abla da decider davart las tractandas chi figüran sülla glista da tractandas publichada 10 dis avant la radunanza as basond sü l'art. 34. La documainta in connex cullas tractandas es statta publichada sülla website dal cumün obain ha pudü gnir retratta in chasa cumünala. Siond chi nu dà ingünas objecziuns in connex culla glista da tractandas vala quella sco approvada.

Ün votant dumonda per pudair leger avant ün text da ca. 10 minuts avant cha la radunanza cumainza, quai causa ch'el haja l'impreschiun, cha la varia nu saja adüna protocollada uschè extaissa. Il capo manzuna, cha'ls protocols da la radunanza sajan adüna publichats e chi gnian eir tuttas sü las tematicas cun dumondas ed objecziuns e chi detta lura illa prosma radunanza

cumünala üna replica. Quista jada nu daja però ingüna, causa cha a l'ultima radunanza cumünala nu vaiva dat ingünas dumondas e/o intimidaziuns. Il capo dà al votant la pussibilità da preleger seis text suot la tractanda "varia", siond cha tenor l'explicaziun dal votant nu stetta seis votum in connex direct culs affars tractandats.

2025-35 0.1.1 ADMINISTRAZIUN GENERALA | Legislativa
Ledschas, ordinaziuns e directives cumünalas
2025.04.07_Ledscha da meglioraziun Ardez / Guarda

Fats

Als 17 gün 2024 ha la radunanza cumünala decis per üna meglioraziun per las fracziuns dad Ardez e Guarda, quai eir as basond sün l'artichel 17 da la ledscha da meglioraziun dal chantun Grischun (LM). Per quel motiv esa uossa da stipular quista ledscha. Ella as basa a la ledscha dal Chantun. La suprastanza cumünala ha stipulà il sböz da la ledscha. Illa sezzüda dals 3 marz 2025 ha la suprastanza cumünala deliberà il sböz per mans da la radunanza cumünala.

Ponderaziuns

La suprastanza cumünala propuona a la radunanza cumünala d'approvar la ledscha da meglioraziun Ardez / Guarda.

Il capo repassa mincha artichel da la ledscha da meglioraziun Ardez / Guarda. La ledscha es partida aint in differents chapitels. Il chapitel I circumscriba las prescripziuns generalas. Artichel 1 descriva il chomp d'applicaziun e l'artichel 2 la cumischiun da meglioraziun. I'l chapitel II vegnan circumschits ils differents organs cumünals. I'l artichel 5 esa descrit cha la suprastanza cumünala elegia ils commembers da la cumischiun da meglioraziun. La suprastanza cumünala as ha quia eir fingià fatta impissamaints e gnü contacts culla cumischiun agricula ed eir davart da l'uffizi d'agricultura surgni tschegns che puncts chi dessan gnir trats in consideraziun e resguardats pro la cumposiziun da la cumischiun.

Dumonda: Quantas personas sun previssas illa cumischiun da meglioraziun ?

Resposta: La cumischiun da meglioraziun as cumpuona da 5 personas (4 commembers ed ün president) seguond artichel 5 da la ledscha.

L'art. 6 regla las cumpetenzas e'ls obligs da la cumischiun da meglioraziun. Il chapitel III regla la cumposiziun e las cumpetenzas da la cumischiun da stima, intant cha'l chapitel IV cumpiglia l'exposiziun publica, protestas e recuors. I'l artichel 10 vain definida la remuneraziun da la cumischiun. Il president survegn üna pauschala annuala da 5 000 francs e l'actuar cun 200 francs per protocol. Per visitas ocularas, dietas e.u.i. vegna indemnisa analog a la suprastanza cumünala e pellas spaisas vala il model da l'administraziun chantunala.

I'l artichel 11 es definida la contribuziun cumünala. Quella es fixada cun 6 % sco interessenza publica als cuosts restants davo las deducziuns da las contribuziuns chantunalas e federalas.

La contabilità da la meglioraziun es l'incumbenza da l'administraziun cumünala e quai es descrit i'l art. 13.

Il temp d'uffizi es previs per quatter ons analog al turnus dal cumün.

Dumonda: Che böts da termins as haja culla meglioraziun Ardez / Guarda ?

Resposta: Scha la ledscha vain deliberada in quista radunanza cumünala per mans da la cumünanza d'urna, schi vain votà sur da tala illa votaziuns d'urna dals 18 mai 2025. Ün credit chi'd es gnü concess l'on passà in december es avantman e scha la cumünanza d'urna accepta la ledscha da meglioraziun Ardez / Guarda po subit gnir cumanzà ad installar la cumischiun da meglioraziun. Böts da termins concrets nun esa pussibel da far. I dependa eir da las finanzas da las instanzas chantunalas e federalas, ma important esa chi's possa uossa üna jada cumanzar. Subit chi's ha installà la cumischiun vain lura orientà ad üna da las proschas radunanzas davart il stadi actual.

Discussiun: Ingüna

La suprastanza cumünala propuona a la radunanza cumünala da deliberar la ledscha da meglioraziun Ardez / Guarda per mans da la cumünanza d'urna.

Decisiun

La radunanza cumünala deliberescha la ledscha da meglioraziun Ardez / Guarda per mans da la cumünanza d'ura cun 116 vuschs e sainza cuntravuschs.

2025-36 0.1.1 **ADMINISTRAZIUN GENERALA | Legislativa** **Ledschas, ordinaziuns e directivas cumünalas** **2025.04.07_Ledscha davart vias champestras e vias da god - revisiun parziala**

Fats

La cumünanza d'urna dals 26 marz 2017 ha approvà la ledscha chi regla l'adöver da las vias champestras e las vias da god cun veiculs a motor.

In differentas sezzüdas es quista tematica gnüda discussa da la suprastanza cumünala. Ella ha decis d'elavurar üna revisiun parziala da la ledscha davart las vias champestras e las vias da god cun veiculs a motor.

Illa sezzüda dals 3 marz 2025 ha la suprastanza deliberà il sböz da la revisiun parziala da la ledscha davart las vias champestras e las vias da god cun veiculs a motor per mans da la radunanza cumünala.

Ponderaziuns

Il capo orientescha chi's tratta d'üna revisiun parziala da la ledscha. La versiun actuala nu cuntainta dal tuot. Culla revisiun as haja provà da simplifichar l'adöver e l'execuziun, d'unifichar tant co pussibel, da precisar là ingiò chi fa dabsögn e d'adattar e flexibilisar l'andamaint. Implü ha la suprastanza cumünala provà d'integrar las intimaziuns davart abitantas ed abitants tant co pussibel.

Il capo preschainta la ledscha artichel per artichel. Il manader da las gestiuns tecnicas sta a disposiziun per respunder dumondas e per far ulteriuras spiegaziuns chi van plü aint il detagl.

Artichel 1 as referischa al dret superiur

Artichel 2 regla las excepziuns dals scumonds da trafic. Uschea nu faja plü sen da nomnar tuot las singulas vias uschè cha l'alineia 2 ha pudü gnir abolida.

Dumonda: Co sun definidas las vias davo resp. ingiò sun quellas tgnüdas ferm?

Resposta: Il capo declera, cha da princip sun tuot las vias serradas e chi vegnan regladas las excepziuns.

Artichel 3 regla l'adöver cun o sainza permiss. Fin pro la litera i) nu müda nüglia.

Remarcha: Suot la litera i) as haja invlidà a quels chi fan las controllas da gas.

Resposta: I sun manzunats be exaimpels e cuntinuà cun "e.u.i." e quai voul dir, cha la renumeraziun nu saja finala e chi chi fa viadis per activitats uffizialas sco eir las controllas da gas survegn il permiss.

Pro la litera j) vain defini nouv il scopo e na il veicul, quai less dir p.ex. chi nu's sto per forza ir cun ün tractor a far lavurs agriculas o forestalas, i's po ir eir cun ün auto.

Illa litera k) sun gnüts integrats eir ils implants da producziun e scumpart da forz'electric, implants da telecomunicaziun, implants d'innaver ed implants da las pendicularas.

Litera l) es nouva, i sun gnüts agiunts ils viadis in colliaziun culla gestiun dal territori da skis, exceptuà restorants.

Dumonda: Van apiculturs eir suot la sparta agricula ? Che es manià cun viadis per accumplir incumbenzas publicas ?

Resposta: Apiculturs toccan eir pro agricultura, important esa cha'l viadi stetta eir in connex cun tala. In connex culla dumonda da la litera e) spiega il capo cha quia nu's haja fat ingüns müdamaints, cha quai d'eira eir fin uossa fingià uschea.

Dumonda: Pon quels chi van a far ils trenamaints culs chans da salvamaint trafichar las vias (suot la litera a)) ? Per far quists trenamaints culs chans sun lös cun paca glieud bler plü adattats sco in lös cun blera glieud.

Resposta: Schi'd es ün'organisaziun arcugnuschüda, schi gess quai suot la litera a).

L'artichel 4 regla l'adöver cul oblig d'ün permiss. Causa cha suot l'artichel 3, alinea 1, litera j) esa reglè a reguard ils viadis per scopos forestals ed agriculs po quia gnir aboli la litera a). Implü as haja decis da strichar suot la litera e) ils plets «e.u.i.», quai per chi nu detta ingünas malsgü-rezzas v.d. cha sch'inchün voul far la visita a la pastiglia schi dovra tal ün permiss.

Dumonda: Schi's va sün alp per tour il chaschöl, schi's dovra lura ün permiss o brich ?

Resposta: Schi's va per chaschöl es quai dal sgüra ün scopo agricul. Eir schi's va p. ex. a verer d'üna vacha chi va zoppa o simil, schi es quai ün scopo agricul.

Pro la litera h) as haja müdà da veiculs sün viadis.

Dumonda: Chi chi ha p. ex. üna chamonna dovra ün permiss ed ils paurs pon ir dapertuot, es quai güst ?

Resposta: Il paur das-cha far ils viadis sainza permiss scha quel sta in connex cun l'agricultura.

Dumonda: Perchè nu sun ils viadis per ir a far laina eir suot il scopo forestal ?

Resposta: Tenor ledscha nu sun viadis per ir a far laina ün scopo forestal.

L'alinea 2 da l'artichel 4 es nouv. Id es da trar in consideraziun il svilup actual e cun quai faja dabsögn cha per quistas quatter vias as dovra ün permiss special. Quistas vias han ün tschert potenzial per conflicts tanter las differentas gruppas d'interess. Eir aint in S-charl e sül territori da skis nu's lessa laschar liber per viadis turistics. Quai es üna restricziun cha la suprastanza cumünala es da l'avis cha quai fetscha sen. Id es previs ill'ordinaziun, cha dals 10 gün fin als 25 october daja ün scumond da trafichar tanter las 08:00 e las 17:00 aint ill'alp Tamangur per quels viadis chi's ha surgni tenor artichel 4. Quels chi han ün permiss as ston tgnair vi da quists uraris. Veterinaris etc. pon però trafichar eir dūrant las 08:00 e las 17:00.

Dumonda: Vaglia quist permiss special eir per "Frus-chader"?

Resposta: Schi, i voul per minch'üna da quistas vias ün permiss. Ils uraris explicits sun be per Tamangur.

Dumonda: Vaglia il permiss general eir per "Frus-chader" amunt?

Resposta: Il manader da las gestiuns tecnicas declera, chi's haja decis da tour oura da là amunt, causa chi dà là eir otras pussibilitats per rivar sü (s-chabellera etc.) per ün viadi turistic. Furniturs e mansterans pon però trafichar là. Il permiss general va be fin « Frus-chader » e per ir là amunt faja dabsögn d'ün permiss special.

Dumonda: Schi's less ir sün lur chamonna in quel territori, schi faja dabsögn da duos permiss ?

Resposta: Schi, quai es uschea. Il permiss general va sur tuot il cumün e pel rest faja dabsögn d'üna vignetta separada, quai per evitar il trafic turistic.

Dumonda: Vala la restricziun dals uraris be per l'alp Tamangur o per tuots chi han chamonnas?

Resposta: La restricziun dal temp vaglia per tuot quels chi dovran üna vignetta tenor artichel 4 ed id es previs cha quai vala be per Tamangur. Il paur, il veterinari, il spazzachamin, quels pon ir eir dūrant quels uraris.

Dumonda: Ils uraris sun ter exagerats, el fess la proposta d'adattar quai amo ? Vaglian las restricziuns dals temps eir schi's va cun üna persuna impedita ?

Resposta: Schi, quai vala per tuots chi han la vignetta tenor artichel 4. I's ha provà da resguardar eir ils uraris da l'auto da posta. Ils uraris po la suprastanza adüna amo adattar ill'ordinaziun e la discussiun es importanta per cha la suprastanza cumünala as possa far ün purtret. In quista ledscha sun definiti be ils roms dals uraris.

Dumonda: In connex culla litera d) es el da l'avis chi füss da far per tuot las regiuns listess. Per «Frus-chader fin Champatsch» nu daja ingün permiss. Illas alps e S-charl es quai però aint. El fess la proposta da tour oura la litera d) eir pellas alps S-charl, causa chi'd es pussibel dad ir p.ex. eir cun üna sopcha cun roudas in S-charl. Implü para ad el üna bun'idea la soluziun culs uraris, però el adattess quai sün las 09:00, causa cha las 08:00 es fich bod per quels chi lessan far la visita a la pastiglia.

Resposta: La proposta dal adattamaint dals temps vegn tutta incunter e quella vain lura trattada amo illa suprastanza cumünala. La differenza tanter quellas vias es, cha in S-charl as haja la pussibilità dad ir aint cun ün auto chi ha sü il tacharöl blau chi segna ün impedimaint ed as sto eir tgnair vi dals uraris da restricziun. Il votant retira in quist cas sia proposta, causa chi'd es reglà cul tacharöl.

Dumonda: Nu fessa sen da reglar eir la via d'Uina in quist möd, causa cha quella vain dovradà turisticamaing fich ferm da velos e peduns etc. e la via es fich stretta.

Resposta: Quai d'eira in discussiun, ma causa cha quella via as regla praticamaing svesa, causa ch'ella es stretta e blers nu's ris-chan gnanca dad ir aint nu s'haja resguardà quella.

Dumonda: Perchè stuvain no adüna ceder per tuot il rest? I nun es blera glieud chi ha chamonas e quels d'eiran quia avant ils velos.

Resposta: Las disposiziuns superiuras sun dattas e sco cumün nu s'haja grond spazi d'agir.

Dumonda: Nu's pudessa lura almain segnar ils autos pels velos ?

Resposta: Quella pussibilità es quia e la suprastanza cumünala piglia sü quist tschegn. Il capo spiega, chi nu's haja fat oter sco restret quellas vias chi han potenzial da conflicts. Aint ill'ordinaziun daja lura amo adüna la pussibilità per suprastanza cumünala da müdar tschertas robas. La ledscha dà il rom ed ill'ordinaziun as poja amo far adattamaints.

Dumonda: Nu's pudessa far ün'excepciun pel 1. di da chatscha ?

Resposta: I'l artichel 3 esa reglà a reguard la chatscha. Sch'ün chatschader ha sajettà üna bescha as poja ir per quella. Uschigliö nun es quella tematica gnüda discussa in suprastanza cumünala.

Dumonda: La ledscha descriva l'adöver cun veiculs a motor. Tenor el es ün e-Bike eir motorisà cun numer.

Resposta: Ün e-Bike va maximalmaing 25 km/h e quai va sco velo. Ils svelts chi van cun 40 sco p.ex. ün töffin sun motorisats e douvran üna vignetta.

Per quel motiv müdess il votant il nom da la ledscha da «veiculs a motor» sün «veiculs cun numer».

L'artichel 4 alinea 3 descriva chi po gnir dat ün permiss, be scha l'indriz tecnic permetta quai.

Dumonda: Che es mania cun indriz tecnic ?

Resposta: Es mania il stadi da la via. Il capo piglia incunter quista remarcha ed i vain fatta üna correctura redacziunala culla denominaziun «stadi da la via».

l'artichel 5 vegnan definitils ils genres da permiss e nouv daja be plü quatter genres.

Dumonda: Scha la mansteranza ha p. ex. dar ir sülla Motta Naluns a far lavurs douvra sia ditta uossa per mincha auto duos permiss (il general e'l special). Nu dessa la pussibilità da metter oura la vignetta sül nom da la ditta ? Inschinà douvra la ditta bleras vignettas.

Resposta: Quia nu vaina fat oter co avant. La suprastanza cumünala vaiva previs chi detta ün permiss annual pella mansteranza. Quista discussiun as pudessa far lura pro l'artichel 7 da las taxas.

Tenor il votant stessa esser pussibel da metter oura la vignetta sül nom da la ditta e na sül numer da l'auto. Il capo declera cha quia as detta ün permiss per l'actività professiunala.

Dumonda: Lur ditta ha adüna surgni permiss sülla ditta. Els vaivan 5 permiss chi pudaivan metter in differents autos. L'on passà nun hana surgni quai adonta chi han scrit bleras jadas al cumün e provà da far recuors, ma sainza success. El fa uossa la proposta cha la radunanza vuscha giò per ün permiss pella mansteranza pellas vias champestras e vias da god. Tenor el sto quai gnir aint in quist artichel e na suot las taxas.

Dumonda: Ün votant chatta quai üna buna dumonda. Eir el füss dal listess avis da far ün permiss sülla ditta. Pel permiss general as douvra inamöd e quel va sül auto, ma per ir da là amunt fessa eir tenor el sen d'ün permiss sülla ditta.

Dumonda: Tenor ün votant daja ün pa malinclettas, tenor el as haja il permiss per mansteranza e forsa as haja eir lavurs in oters lös e quai stess valair per tuot.

Resposta: Il capo constata chi'd es la dumonda schi's fa il permiss sülla ditta o sül veicul. Important es be, cha schi's va in quella direcziun sto la vignetta esser lura piazzada bain visibla sülla fanestra.

Dumonda: Ün oter votant es dal listess avis, però quai stessan lura esser be autos chi sun scrits aint sülla ditta e na pels privats, na chi vain lura surdat ad otras firmas quel auto amo ad oters per ir sü a far otras lavurs, perchè quai nun es lura bod na plü pussibel da controllar.

Resposta: Quist sistem po lura s-chaffir üna gronda bürocrazia. Il capo fa ün exaimpel. Üna ditta ha 5 permiss pella mansteranza e lura stoja esser garanti cha quel auto tocca lura eir a quella ditta e quia sto lura verer quai quel chi controlla. Il votant manzuna cha sün lur autos

sun sü ils logos da la ditta ed implü po quella persuna chi controlla verer eir aint ils palperis da l'auto (Fahrzeugausweis) a chi cha l'auto tocca.

Dumonda: Forsa esa uossa eir üna dumonda da l'interpretaziun. Vain uossa discus be da permiss specials o eir dals generals? Voul quai lura dir cha sül general füssa eir be sülla ditta? Tenor el as pudessa dir cha süllas vias specialas dovra minch'auto ün permiss.

Dumonda: Ün votant sustegna la proposta da la vignetta generala per tuot las vias sülla ditta. La ditta ha sü lur reclamas süls autos ed i's po verer davo aint ils palperis da l'auto a chi cha quel tocca. Uschea nu's poja far abüs.

Proposta d'ün votant: permiss pella mansteranza pellas vias champestras da tuot las fracziuns sülla ditta (permiss general) pel temp da lavur, uschè sco chi d'eira fin uossa pel temp da lavur. Il permiss general va sül numer da l'auto e per tschellas vias dovress lura eir minch'auto üna vignetta.

Dumonda/remarcha: Avant as surgniva ün tacharöl cun sü il nom da la ditta e per savair che auto chi tocca a la ditta as vezza aint ils palperis dal auto.

Dumonda/remarcha: Sco cha'ls permiss sun uossa vaja sül numer da l'auto ed invezza da metter sül numer as mettesse sülla ditta. Uschea pudess ir sü la ditta cun che auto chi lessan, il permiss füss piazzà lura aint in quel auto.

Il capo constata cha'l permiss annual per l'attività professiunala nu vain miss in dumonda e'l emitter il permiss dess esser pussibel sülla ditta e lura po la ditta tscherner quants permiss ch'ella less tour. Il capo propuona d'agiundscher quist punct i'l artichel 6 proceder, permiss annuals vegnan emiss da l'administraziun cumünala. Els valan per ün veicul determinà e ston gnir depuonüts bain visibel i'l sector da la fanestra davant – schi nu's tratta d'ün permiss in fuorma digitala. **Quia füssa d'agiundscher üna frasa, cha permiss per l'attività professiunala vala il permiss sülla ditta.**

L'artichel 7 definischa il rom da las taxas. L'ordinaziun prevezza da tour il minimum da las taxas. Permiss per l'eivna sun gnüts strichats. L'alinea 1 litera b) es per inchün chi va adüna il listess traquet. Avant faiva dabsögn da plüs permiss, p. ex. per ir in val Tasna esa duos vias chi vaglian sco üna via. Id es gnü defini ca. 20 zonas da via. Il model da fracziuns nu's lessa plü avair, causa chi's es tuottüna ün cumün fusiunà.

Dumonda: As poja uossa lura trafichar sün tuot il territori cun üna vignetta da 150 francs ?

Resposta: Schi, quai es il cas.

Dumonda: As haja ponderà cha quai pudess chaschunar daplü trafic ?

Resposta: La suprastanza cumünala nu n'ha l'impreschiun chi detta daplü trafic, ma schi vess listess da capitar quai as haja amo adüna la pussibilità da reglar quai cun adattamaints ill'ordinaziun.

Dumonda: Ün votant salüdess schi dess ün permiss annual sülla fracziun per 50 francs, perche uossa haja nom i'l rom dad 80 fin 120 e davo decida la suprastanza cumünala dad ir sün 120 francs e lura es darcheu da pajar daplü.

Resposta: La supastanza es da l'avis da na tuornar darcheu inavo sülla fracziun.

Dumonda: Ün votant manzuna ch'el vess üna tschert'incletta schi's gess aval cul predschi o as mettes sülla fracziun. El fess la proposta per gnir incunter a las intimaziuns da strichar la litera b) e chi's laschess be la litera a) e lura amo sbassar il predschi.

Dumonda/remarcha: Ün votant es da l'avis cha per tuot quist grond territori dal cumün da Scuol nu sajan tenor el 150 francs pretaiss massa blier.

Dumonda/remarcha: Ün ulteriur votant es da l'avis cha quistas taxas preschantadas sajan fich onestas. El manaja cha las vias cuostan blier a mantgnair e cha cun quistas taxas nu cuverna quai mai quels cuosts.

Dumonda/remarcha: Ün votant es eir da l'avis da strichar la litera b) e da laschar be la litera a). Implü pudessan eir ils paurs sustgnair cul mantegniment da las vias ed i's pudess lura fixar la taxa be sü 100 francs e na sü 150 francs.

Resposta: L'alinea 2 dal artichel 5 nu d'eira gnüda missa in dumonda. In quist cas füss lura da tour oura il permiss pella singula via e lura sforzess quai ad inchün da tour ün permiss ch'el nu less. Quai füss lura la conseguenza.

Dumonda/remarcha: Il votant es da l'avis cha la proposta da la supastanza cumünala es buna ed el laschess uschea sco propuonü, eir las taxas.

Dumonda: Co füssa scha la litera b) gniss strichada ? Co as rivessa lura in Tamangur ?

Resposta: Schi's segua a la discussiun, schi nu vaja uossa pella singula via d'impersè pell'otezza da la taxa. Las taxas tanter il permiss general e las singulas vias stess star in relaziun. I nu po a la fin esser cha la via singula cuosta daplü co'l permiss general.

Dumonda/remarcha: Üna votanta remarcha, cha avant as pudaiva ir in tuot la fracziun per 50 francs e uossa cullas singulas vias füssa da tour la vignetta per pajar 150 francs e tenor ella nu sta quai in relaziun.

Resposta: Schi's fess sco fin uossa, schi cuostess mincha singula via 50 francs e quai nu larà ingün. I's ha provà d'unifichar e simplifichar l'andamaint. I's less gnir d'avent da quel pensar da la fracziun.

Dumonda: Perchè nu's lascha lura co chi'd es fin uossa ? 50 francs pella singula via.

Resposta: Il capo prouva da ramassar tuot las propostas. I vain notà sco proposta cha permiss per singulas vias dessan cuostar 50 francs e'l permiss general 150 francs.

Dumonda/remarcha: Üna votanta es da l'avis cha per ün permiss annual sun 150 francs na massa blier.

Dumonda: Vain il permiss miss oura sü'l nom ?

Resposta: Na, quel vain miss oura sü'l nomer dal veicul.

Dumonda: In che relaziun stan las taxas culs cuosts?

Resposta: Pro las taxas as tratta d'üna taxa d'administraziun. Quai nun es üna taxa pel adöver.

La suprastanza cumünala ha suottamiss la proposta pel permiss annual 150 francs e'l permiss annual pella singula via 80 francs. Uossa as haja dudi la proposta da strichar il permiss annual pella singula via, quai però be in cumbinaziun cull'otezza da la taxa.

Il manader da las gestiuns tecnicas declera resp. precisescha che chi'd es insomma mania cun üna singula via. Quai as tratta insè dad uschedittas zonas sco p.ex. l'intschess da Munt fin sü Murter etc. I dà raduond 20 da quistas zonas. I's ha provà da chattar zonas chi van bain e chi'd es pussibel da tour üna vignetta singula. Tuot in tuot ha il cumün da Scuol 400 km vias champestras.

Las vias aint in S-charl e Frus-chader van be cun vignettas singulas e quai esa da laschar uschea, inschinà nun esa pussibel da realisar quellas quatter vias sco propuonü.

Dumonda: Tenor ün votant as poja schon tour oura la litera b) sainza büttar intuorn tuot la ledscha, schi's disch cha la litera b) es per las vias specialas, schi lura sun be quellas quatter vias chi füssan in quel predschi e tuot tschellas nüglia.

Il capo declera chi's haja provà da na far plü singulas vias sün ün traiget defini d'impersè da far ün intschess. Quai es ün grond schliгерimaint invers il singul chi less tour il permiss be per üna via i nun es però restret be sün üna singula via oter co quellas quatter vias definidas.

Votant: Ün votant es eir da l'avis cha quai es da laschar aint uschea e fa la proposta pel permiss annual general 100 fin 150 francs e pel permiss annual per singulas vias 50 fin 100 francs.

Il capo fa la proposta pella proposta da la suprastanza cumünala: la radunanza vuscha cun 44 vuschs per la proposta da la suprastanza cumünala e **cun 68 vuschs pella proposta dal votant, voul dir cha'l permiss annual general importa 100 francs e'l permiss per singulas vias 50 francs.**

L'artichel 8 da la ledscha regla la serrada d'inviern dals 15 december fin als 15 avrigl. La direzziun po decider davart l'avertüra e la serrada.

Proposta d'ün votant: Ün votant propuona da müdar la data da la serrada süls 21 december, quai causa cha la chatsch'extra düra adüna fin als 20 december.

La suprastanza cumünala piglia incunter la proposta e müda la data süls 21 december.

Il capo orientescha cha culla serrada d'inviern scroudan automaticamaing tuot ils permiss, exceptuats sun permiss annuals per vias cumünalas chi vegnan rumidas da maniera transiblas cun veiculs a motor. Dürant la serrada d'inviern vala pel rest da las vias cumünalas dadour la zona da fabrica il seguaint: sendas d'inviern e pistas per schlisolar > per vias cumünalas chi vegnan ütilisadas sco pistas per schlisolar vegna emiss permiss per veiculs a motor be per la via da Vastur. Sün tuot tschellas da quistas vias vegnan emiss permiss d'access cun schlitras a motor / veiculs a tschintun be excepziunalmaint ed unicamaing. Per garantir l'ütilisaziun prioritaria sco senda d'inviern / pista per schlisolar po gnir collià ün eventual permiss cun cundiziuns restrictivas. Pro ulteriuras vias na rumidas > per vias cumünals chi nu vegnan ni rumidas ni ütilisadas sco sendas d'inviern o pistas per schlisolar resp. per vias cumünalas cun ün scumond da rumir nu vegnan emiss l'inviern ingüns permiss tenor art. 4. Pro la via da S-charl e la

via da Sinestra esa situaziuns specialas. Dürant la serrada d'inviern nu vegnan emiss ingüns permiss tenor l'artichel 4 e là esa exceptuà da quai il transport sun unicamaing permiss per transports collectivs per scopos turistics, schi's tratta da gestiuns turisticas d'importanza da l'economia publica cumünala. Ils uraris ston gnir fats giò e discus culla cumischiun da lavinas.

Dumonda: Schi's pudess trafichar plü bod, schi po decider la direcziun lasupra ?

Resposta: Schi, quai es il cas. Scha quai es pussibel da drivir üna via anticipadamaing schi vain quai valütà da las gestiuns tecnicas e natüralmaing es il cumün eir cuntaint davart tschegns da la populaziun.

Dumonda: Ün votant manzuna chi saja gnü miss ün crap immez üna via per cha'ls autos nu possan trafichar intant cha la via es amo bletscha.

Resposta: Las vias vegnan drividas subit cur chi fa sen da tillas drivir.

I'l artichel 9 as haja fat ün adattamaint. Id es gnü agiunt la frasa chi'd es scumandà dad ir cun veiculs a motor dasper las vias. Exceptuà da quai es l'access a l'aigna immobiglia sco eir il de-puoner temporari sün ün lö adattà chi cunfina directamaing culla via. Per evitar svilups na giavüschats sün singulas vias po la suprastanza cumünala colliar permiss cun cundiziun restric-tivas, impustüt concernent ils temps da viadi admiss o restricziuns sün tschertas vias e/o tra-gets e relaschar cundiziuns restrictivas per tuot ils viadis tenor art. 3 e 4 cun ün'ordinaziun impustüt concernent ils temps da viadi.

Dumonda: Süls prümarans da Munt nun han raduond 80 % dals proprietaris lö per metter lur auto. Quai es ün problem e forse as pudessa realisar inglur üna plazzetta cun gera per cha tals possan lura parcar là.

Resposta: Pel parcar esa da chattar üna soluziun e quai uschè pragmatica co pussibla.

I'l artichel 10 esa descrit chi nu's haja il dret da pudair ütilisar adüna las vias. Id es pussibel cha üna jada esa lavuraints chi ston metter a dir alch, schi sun giò boudas etc. L'adöver succeda sün aigna responsabilità ed i po esser cha la via nun es adüna transibla.

L'artichel 11 regla las disposiziuns penalas. Il rom da multa es tanter 200 e 2 000 francs.

I'l artichel 12 as haja fat üna formulaziun ün pa plü libra.

L'artichel 16 muossa via sül müdamaint ester illa ledscha da pulizia artichel 28 (rumida da naiv).

Art. 16 müdamaint ester > fain ün müdamaint in ün'ortra ledscha. Art. 28 rumir naiv.

L'artichel 35a regla il servezzan d'inviern, sendas d'inviern, pistas per schlisolar, schlitrass a motor. Il capo repassa quist artichel.

Dumonda: Esa amo adüna dad ir in chasa cumünala per ün permiss dal di?

Resposta: Eir il cumün va cul svilup tecnic, uschè chi dà eir vignettas digitalas.

Dumonda: Sch'el ha giasts chi van p. ex. ün'eivna sü Munt, douvran lura per mincha di üna vignetta ?

Resposta: Causa chi nu dà plü la vignetta da l'eivna es quai uschea.

Il capo ingrazcha fich a la radunanza cumünala pella debatta da quista tractanda. Id es important, cha la radunanza cumünala as possa s'exprimer in chosa.

Ulteriura discussiun: Ingüna

La suprastanza cumünala propuona a la radunanza cumünala d'approvar la revisiun parziala da la ledscha davart vias champestras e vias da god cun veiculs a motor, quai in resguardond ils adattamaints fats tras la radunanza cumünala.

Decisiun

La radunanza cumünala deliberescha la revisiun parziala da la ledscha davart l'adöver da las vias champestras e las vias da god cun veiculs a motor per mans da la cumünanza d'urna cun 111 vuschs e sainza cuntravuschs.

Dumonda: Co vaja uossa inavant?

Resposta: Il capo declera chi dependa che chi vain vuschà a l'urna. Scha la revisiun parziala vain acceptada, schi po la ledscha entrar in vigur pels 1. lügl 2025.

2025-37 8.7.1.5 ECONOMIA PUBLICA | Ouvres electricas - implants electric pitschens (gestiuns cumünalas)
Ouvres electricas - cumünalas
2025.04.07_Ouvre Clemgia - sanaziun d'üna turbina: deliberar il credit da 370 000 francs

Fats

L'implant da l'ouvre electrica Clemgia ha duos turbinas, üna pitschna ed üna gronda per prodüer l'electricità. Insembel prodüan quellas duos – tuot tenor la quantità da l'aua – 1.4 fin 1.5 MW/h. Daspö ils 12 avuost 2024 es la turbina gronda our'd funcziun pervi d'ün don via da la rollera (Lager). Quista turbina dal tip *Franzisturbine* es da l'on 1950.

Pel mumaint prodüa uossa be la turbina pitschna l'electricità e quai cun üna producziun da 0.7 MW/h. Per l'implant da Clemgia es quai üna mancanza da producziun da 0.5 fin 0.7 MW/h, quai chi correspuonda ca. üna perdita da 700 fin 750 francs al di.

Als 10-09-2024 ha la direcziun surdat la lavur da reparatura a la ditta Andritz Hydro AG, Kriens per l'import da 115 400 francs excl. ipv., quai sco masüra d'urgenza.

La turbina es sün quai gnüda demontada e manada illa ditta pella reparatura. Cun manar tras quella as haja constatà, chi'd es amo bler otra roba in ün fich nosch stadi uschè chi fa dabsögn da metter ad ir eir quai. Ils cuosts per üna tala revisiun resp. sanaziun totala da la turbina sun seguintamaing:

– Andritz Hydro AG, Kriens:		
Rimplazzamaint da divers tocs e lavur	CHF	304 700.00 excl. ipv
– Energia Engiadina:		
Lavur (ca. 2 eivnas duos lavuraints)	CHF	20 000.00 excl. ipv
– Andritz Hydro AG + Energia Engiadina:		
Drizzar oura la fundamainta (posiziunar)	<u>CHF</u>	<u>10 000.00 excl. ipv</u>
– Total excl. ipv	CHF	334 700.00 excl. ipv
– Total incl. ipv	CHF	361 810.70 incl. ipv
– Reserva	ca. CHF	8 200.00 incl. ipv
– Total incl. ipv	ca. CHF	370 000.00 incl. ipv

Cun quista sanaziun totala füss la turbina darcheu sco nouva e la reparatura resp. la sanaziun totala da la turbina düress fin ca. in avuost 2025 e lura pudess tala darcheu gnir tutta in funcziun.

Üna turbina nouva cuostess raduond 1.25 milliuns francs e quella füss lura pür ca. in avuost 2026 darcheu pronta per tour in funcziun. Quai less lura dir ün on implü cun üna perdita al di da 700 fin 750 francs.

Ponderaziuns

Las gestiuns tecnicas, l'Energia Engiadina sco eir la suprastanza cumünala propuonan da far la reparatura resp. la sanaziun totala da la turbina, causa cha quai es la varianta la plü bunmar-chada e la turbina es listess praticamaing sco nouva.

La suprastanta respunsabla pel dicasteri energia preschainta la tractanda. Ella declera, cha davo cha la ditta Andritz Hydro AG vaiva chattà oura il prüm don (rollera) e pudü reparar tal as haja lura badà chi sun amo daplüssas robas chi stessan gnir sanadas. Divers tocs sun üsats giò e ston gnir rimplazzats. Quists tocs specials ston gnir postats per manar tras la sanaziun totala. Davo la sanaziun füss la turbina lura plü o main sco nouva e resta dal garanti amo divers ons in funcziun.

Dumonda: Quant veglia es la turbina chi sto uossa gnir sanada ?

Resposta (Jon Armon Tönett, Energia Engiadina): La turbina ed da l'on 1957, ma ella es construida uschea chi'd es pussibel da renovar eir la part tecnica eir cun plü pacs cuosts co üna

nouva turbina d'hozindi. La spirala es amo in ün fich bun stadi e per quel motiv esa gnü decis da propuoner la reparatura. Üna nouva turbina nu tgness uschè lönch co quai cha quista ha tgnü. I's basa eir sülla proposta da la ditta Andritz Hydro AG chi'd es persvasa cha la sanaziun totala saja in quist cas la megldra soluziun. Davo la sanaziun totala ha la turbina potenzial da restar in funcziun dal garanti amo pels prossems 25 ons.

Dicussiun: ingüna

La suprastanza cumünala propuona a la radunanza cumünala da deliberar il credit da 370 000 francs pella sanaziun totala da la turbina da l'ouvra Clemgia.

Decisiun

La radunanza deliberescha il credit da 370 000 francs pella sanaziun totala da la turbina da l'ouvra Clemgia cun 118 vuschs e sainza cuntravuschs.

2025-38 8.4.0.1 ECONOMIA PUBLICA | Implants turistics (in general) Gurlaina SA (GUSA) 2025.04.07_Gurlaina SA - adattamaint da la cunvegna da prestaziun

Fats

La Gurlaina SA – rapreschantada da Leta à Porta, presidenta dal cussagl administrativ e da Claudio Duschletta, manader da gestiun – ha dumandà a la conferenza dals presidents per ün augmaint da la contribuziun dals cumüns.

Pel mumaint pajan il cumün da Scuol (134 300 francs), il cumün da Valsot (9 500 francs) e'l cumün da Samignun (1 200 francs) ün import annual a la gestiun da la halla da glatsch Gurlaina. Quels imports sun tals e quals daspö il 2009. Grazcha a las masüras da spargn rigurusas sco eir ad üna gronda disciplina pro las expensas esa reuschi a la direcziun da diminuir d'ürant ils ultims ons cuntinuadamaing la perdita. Il resultat annual es mincha jada adüna be s-chars positiv ed es impustüt dependent da grondas occurrenzas (EBexpo, Scuol Classics). Sainza quellas entradas supplementaras esa greiv a raggiundscher ün resultat annual positiv. Il motiv principal per quai es il grond augmaint dals cuosts da la forza electrica. Davo la revisiun tecnica dal 2017 s'amuntaivan quels a 50 816 francs e dal 2023 importaivan quels 62 362 francs, voul dir ün augmaint da var 22,5 %. Il cussagl administrativ ha discus plüssas jadas davart ün augmaint dals fits pels chomps da trenamaint (e pel CdH Engiadina). El ha constatà ch'ün augmaint dal predscha saja difficil a realisar e chi'd exista il privel cha divers clubs tscherchan lura oters lös da trenamaint. Implü gnarà probabelmaing averta dal 2028 la halla da glatsch a San Murezzan, e quai fa gnir amo plü agravanta la situaziun da concorrenza.

Il problem principal es quel, cha la Gurlaina SA nun es buna da pagar las lavurs da renovaziun our dal quint curraint. Per cha l'infrastructura saja à jour esa da far i'ls prossems duos fin

tschinch ons la renovaziun da l'implant da ventilaziun da la chadafö, da las cabinas da las squardas e.u.i. Tenor offertas/stimas esa da far quint cun var 100 fin 150 000 francs. L'implant ha üna tscherta età e'ls cuosts da mantegniment vegnan adüna plü chars.

Per finanzia tuot quai dumonda la Gurlaina SA dad augmentar las contribuziuns cumünalas per 30 % e da giavüschar eir al cumün da Zernez da pajar üna contribuziun, causa cha blers uffants e giuvenils fan adöver da quista sporta (giovaders dal CdH Engiadina). Cun üna contribuziun cumünala plü ota pudess la Gurlaina SA far las reservas bsögnaivlas per finanzia las investiziuns substitutivas e reparaturas our da l'aigna chascha e restar uschè abla da concurrer. Per investiziuns plü grondas (sanaziun dal tet, montascha da las bandas flexiblas) stuvess la Gurlaina in mincha cas as volver als cumüns.

Illa sezzüda dals 3 marz 2025 ha la supastanza cumünala deliberà la cunvegna da prestaziun per mans da la radunanza cumünala.

Ponderaziuns

Il suprastant respunsabel preschainta quista tractanda.

El preschainta quista tractanda. La presidenta da la Gurlaina SA es eir preschainta a la radunanza. Il directer Claudio Duschletta as ha però stuvü s-chüsar per quista saira.

L'adattamaint da la cunvegna prevezza unicamaing l'augmament da l'incarimaint. Fin uossa d'eira l'otezza da la contribuziun davart dal cumün da Scuol 134 300 francs ed uossa, resp. a partir dals 1. schner 2025 importa quel 143 100 francs. Eir ils cumüns da Valsot e Samignun praistan üna contribuziun quai a basa d'üna clav da scumpart.

Dumonda: Nu fessa sen d'integrar l'index illa cunvegna per cha tala nu stopcha gnir adüna suottamissa a la radunanza cumünala schi dà augments da l'incarimaint ?

Resposta: Il cumün da Scuol ha fat quista cunvegna analog a tschels cumüns. La Gurlaina SA sto eir far adüna darcheu investiziuns ed uschea as haja provà da chattar quista clav da scumpart. Pels prossems ons nu stessa dar plü ingüns adattamaints in quist connex.

Discussiun: Ingüna

La supastanza cumünala propuona a la radunanza cumünala d'approvar l'adattamaint da la cunvegna da prestaziun da la Gurlaina SA.

Decisiun

La radunanza cumünala approvescha l'adattamaint da la cunvegna da prestaziun tanter il cumün da Scuol e la Gurlaina SA cun 117 vuschs. Cuntravuschs nun haja dat ingüna.

Revisiun planisaziun locala

Süll'exposiziun da cooperaziun haja dat 622 inoltraziuns cun 2 300 propostas. Quistas inoltraziuns han in seguit stuvü gnir zavradas (inoltraziuns dublas, scumpart süls singuls secturs, re-partiziun da las differentas inoltraziuns etc.). Quai ha chaschunà blera lavur davo las culissas chi ha però fat dabsögn. Uossa as esa vi da las evaluaziuns ed id es previs da pudair trattar amo dūrant la prümavaira in suprastanza cumünala e d'infuormar ad üna da las proschas radunanzas cumünalas davart il stadi actual.

Revisiun parziala anticipada – zona d'hotel Paradis Ftan

L'hotel Paradies a Ftan es stat dūrant blers ons il meglder hotel da 5 stailas illa regiun. Per mantgnair quista posiziun eir in avegnir less far la Paradies Resort AG üna restructuraziun (Re-design) vasta dal stabilimaint. I'l sen d'üna orientaziun turistica a lunga vista prevezza l'hotel Paradies in avegnir üna spüerta amo plü attractiva e metta ün signal ecologic, quai chi'd es impustüt il böt da nossa regiun turistica. Il capo ha gnü als 2 mai 2023 üna sezzüda insembel cul proprietari da l'hotel Paradies, Horst Rahe e cul mainagestiun.

Als 15 mai 2023 ha la suprastanza cumünala decis d'inoltrar üna revisiun parziala da la planisaziun locala anticipada per la zona da l'hotel Paradis Ftan, premiss cha l'uffizi pel svilup dal territori (ARE) saja perinclet.

Previs esa da far üna surfabricaziun cun ün hotel i'l stil classic inclus ün ressort ed üna part abitaziuns secundaras, sco quai chi'd es pussibel seguond la ledscha davart las abitaziuns secundaras. Per pussibiltar quist fabricat faja dabsögn d'üna revisiun parziala da la planisaziun locala anticipada, qua cha la revisiun totala da la planisaziun dūrarà amo bainquant.

Per pudair proseguir culla revisiun parziala anticipada per la zona da l'hotel Paradis Ftan ha la suprastanza cumünala deliberà in sia sezzüda dals 17 marz 2025 il sböz da la revisiun parziala da la ledscha da fabrica dal anteriur cumün da Ftan (art. 28 zona d'hotel) per mans da l'uffizi pel svilup dal territori (ARE).

Il chantun sto uossa far si'examinaziun preliminar e la suprastanza spera, cha dūrant l'utuon possa gnir fatta in quist cas l'exposiziun da cooperaziun per cha la cumünanza d'urna possa lura finalmaing tour posiziun in merit.

Orientaziuns generalas

Eir scha la suprastanza cumünala publichescha regularmaing ils riassunts da protocol aintra adüna darcheu la remarcha che chi vain tuot decis illas sezzüdas da la suprastanza cumünala.

Il capo dà ün'infuormaziun plü extaisa sur da temas chi occupan e chi nu sun per part neir discutats a fin respectivmaing na decis.

Analisa da las structurass

L'analisa da las structurass d'eira gnüda preschantada cuortamaing illa radunanza da preventiv. Cun agüd extern as haja defini chomps d'acziun sün basa d'üna uscheditta «Roadmap», ün plan cun masüras e termins. Als 20 schner 2025 sun lura gnüts orientats ils collavurats involvats.

Adattamaint da l'ordinaziun d'organisaziun

In sia prüma sezzüda da l'on ha adattà la suprastanza cumünala l'ordinaziun d'organisaziun e deliberà ün inviamaint pel proceder da las submissiuns e miss intuorn uschea üna da quellas masüras. Cun quists adattamaints dvainta l'andamaint pella gestiun cumünala plü efficiaint. Tanter oter nu faja plü dabsögn, cha mincha expensa decisa in radunanza vain tractandada pella direcziun ed in seguit pella suprastanza. Üna da las consequenzas es eir, cha'l barat d'infuormaziun tanter direcziun e suprastanza ha da gnir surponderà e surelavrà. Quellas dumondas sun tanter oter gnüdas trattadas in occasiun d'üna dieta cumünaivla chi ha gnü lö in marz da quist on. Ün dals resultats da quella dieta es stat la clera definiziun e valütaziun da chomps d'acziun e l'elavuraziun d'ün catalog da masüras. Pro'ls chomps d'acziun as haja muossà, cha las finanzas e l'economia han la plü grond'importanza seguida da la direcziun strategica. Las finanzas cumünalas, respectivmaing eir il plan da finanzas preschantà illa radunanza da preventiv muossan cleramaing, chi fa dabsögn da trar masüras.

Elavuraziun dad ulteriuras masüras

In avegnir esa da tour per mans plüssas tematicas sco p. ex. la dumonda da la revisiun da la planisaziun locala. Sco cumün fusiunà as haja uossa la schanza da definir da nouv sportas e servezzans sur ils cunfins dals singuls löes oura e da rinforzar uschea il cumün sco tal ed a la finala eir il bainstar ed il baineser da la singula abitanta e dal singul abitant illas fracziuns.

Analisa cuosts da transport scolars

Intant cha la radunanza da preventiv ha fat bun l'adattamaint da las taxas per aua e canali-saziun e demuossà uschea grond'incletta e prudenza, ston la suprastanza cumünala e la direcziun as confuonder cun dumondas d'efficienza e metter in dumonda scha'ls mezs impuondüts hajan eir l'effet giavüschà. Per exaimpel ha la suprastanza cumünala eir fingià incumbenzà in october da l'on passà ad üna persuna neutrala d'analisar ils cuosts da transport dals scolars. Ils resultats sun gnüts preschantats a l'ultima sezzüda da suprastanza e'l cussagl da scoula vain medemmamaing eir orientà. L'augmait da cuosts a previs 265 000 francs dal 2025 congualà cun s-chars 190 000 francs dal 2021 es considerabel.

Analisa cuosts e rechav abitaziuns secundaras

Il cumün ha surgni la segunda analisa dal büro Hanser Consulting AG chi ha analisà pel cumün da Scuol sün basa dal quint 2023 ils cuosts e las entradas illa chascha cumünala chi vegnan chaschunats tras abitaziuns secundaras. La prüm'analisa as vaiva surgni in marz 2021 e causa discussiuns a regard publicaziun vaiva quai lura dat andit a la suprastanza cumünala da laschar far üna seguond'analisa. La Hanser Consulting SA es cun quai gnüda incumbenzada danövmaing d'analisar sün basa dal quint cumünal 2023 ils cuosts e'ls rechavs chaschunats da las abitaziuns secundaras e da calcular il saldo total. Sün basa da quista calculaziun esa al

cumün da Scuol pussibel da far üna valütaziun fundada dals cuosts e dals rechavs da las abitaziuns secundaras e da trar eventualas decisiuns per l'avegnir. La creaziun da valur cha las abitaziuns secundaras resp. las personas chi nun han lur domicil i'l cumün da Scuol genereschan in cumün ed illa regiun nun es resguardada illa calculaziun qua avant man. La creaziun da valur chi vain chaschunada tras las abitaziuns secundaras illas regiuns es importanta ed incontestada e tuottüna nun è la gnüda resguardada i'l rapport, perquai chi d'eira il böt (eir davart da las proprietarias e dals proprietaris d'abitaziuns secundaras) da la calculaziun da metter a quint las expensas ed ils rechavs chi resultan pel cumün, quai scha pussibel da maniera objektiva e confuorm al chaschunader las abitaziuns primaras e las abitaziuns secundaras. I's tratta sulettamaing d'analisar la rolla da las abitaziuns secundaras i'l rom da las finanzas cumünalas; la rolla da las abitaziuns secundaras nu vain analisada per l'economia cumünala e regiunala resp. per la valorisaziun. Per modellar lur calculs ha la Hanser Consulting AG tut sco basa il nomer d'abitaziuns total da 5446 abitaziuns, la part d'abitaziuns seguondas na gestiunadas importa cun 2300 unitats 42.2 %. Culla calculaziun fatta a man dal rendaint cumünal resulta ün minus da 730 francs per unità.

Divers inscunters

Plünavant orientescha il capo davart ils prossems inscunters:

- als 12 avrigl 2025 es la suprastanza cumünala insembel culs giuvens burgais a Tarasp
- als 14 gün 2025 es previs il salüd e l'inscunter culs novs abitants a Guarda

e d'ürant il mais avuost esa planisà da far darcheu la visita illas singulas fracziuns.

Ledscha da parcar

La ledscha da parcar es gnüda deliberada als 17 marz 2025 da la suprastanza cumünala. Quia esa uossa amo da far lavurs da preparaziun ed eir definir il proceder.

Ulteriuras infuormaziuns

Il capo orientescha chi detta baintschi eir amo ulteriurs plazzals da fabrica resp. turistics sco p. ex.:

- la cunvegna da prestaziun in connex cul maraton da velos intuorn il Parc Naziunal
- evaluaziun in connex cun l'ESTAG, l'organisaziun turistica
- avegnir Infra Scuol, prossem inscunter cul CA BES
- gestiuns alpestras, detretschamaint d'incumbenzas
- collavuraziun cul cumün da vaschins
- Büvetta

Il capo surdà il pled al suprant Iwan Damerow per ün'infuormaziun davart la società Pro Büvetta.

Società Pro Büvetta

Il suprant Iwan Damerow dà üna cuort'invista sur dal stadi actual in connex culla Büvetta. Ella es annotada sco ün stabel unic in Europa e suottastà eir a la chüra da monumaints suot prüma priorità. In vista cha'l grip sur la Büvetta ha cumanzà ad ir in movimaint as haja stuvü da l'on 2006 serrar la gestiun da la Büvetta e pac temp plü tard haja dat üna zona da privel

intuorn la Büvetta chi ha cun quai lura impedi da pudair planisar inavant la sanaziun. Cun far las trattativas as haja lura eir badà, cha'l mür da sustegn va in fallimaint e sto eir gnir refat. Id ha lura dat diversas discussiuns e trattativas culs departamaints ed i's ha fat las planisaziuns per refar il mür e per rinforzar la costa. Quels plans sun uossa pro'ls departamaints pertocs e ston amo gnir resguardats. Las proschas masüras sun uossa d'inoltrar la dumonda da fabrica ed ils statüts da la fundaziun ston gnir approvats per pudair eleger ils commembers da la fundaziun. Üna gronda lavur da tala sarà pel prüm temp da sgürar la finanziaziun per planisar il fabricat da la Büvetta. Cur cha tuot quai es avantman es il prossem pass la votumaziun in radunanza resp. a l'urna. Scha quella accepta la sanaziun lura pudess là gnir cumanzà cullas lavurs per sgürar il grip e sanar il mür da sustegn e pür davo pudessa gnir cumanzà culla sanaziun da la Büvetta svesa. Las cifras in connex culla sanaziun vegnan preschantadas in üna da las proschas radunanzas cumünalas.

2025-40 0.1.1 ADMINISTRAZIUN GENERALA | Legislativa
Varia radunanza cumünala
2025.04.07_Varia

Tabla d'infuormaziun a Pratuor, Scuol

Ün votant manzuna chi saja puchà, cha las tablas d'infuormaziun sun gnüdas allontanadas avant ün pêr ons e chi's ha lura montà las tablas electronicas. Quella a Pratuor d'eira per main da che our'd funcziun ed avant ün pêr eivnas e'la lura eir gnüda demontada. Uossa nun esa plü nüglia in quel lö ed i füss salüdaivel schi gniss darcheu montada üna tabla da lain per pudair pichar oura fögls sco chi d'eira avant. Il capo orientescha, cha las tablas electronicas nun han brichafat satisfat e cha talas nu vegnan plü rimplazzadas. Il cumün as fa impissamaints a reguard pussiblas soluziuns.

Infuormaziun d'ün votant

Ün votant infuorma ch'el desista da preleger seis text a la radunanza cumünala, causa chi'd es uossa fingià ter tard. El vaiva previs da til preleger sco eir da til publicar illa pressa.

Cumprita da material da vias a Livigno

Ün votant dumonda per che motiv cha'l cumün da Scuol retira il material da vias a Livigno e na in nossa regiun e cha'l cumün fetscha uschea ün nosch exaimpel a reguard la tenuta «viver e cumprar illa regiun». Il manader da las gestiuns tecnicas declera, cha our d'experienzas as ha quel material verificà il plü bain. Quel material es plü resistant a temporals e nu vain maglià davent uschè svelt co oters materials. Schi's metta aint material da quia chi ha damain qualità sco quel da Livigno, schi esa da refar las vias plü bod, quai chi cuosta eir darcheu. Natüralmaing füssa meglder schi's laschess ils raps illa regiun e na d'utrò.

Fabrica via da S-charl

Ün votant manzuna cha avant ca. ün'eivna saja gnüda betonada la via da S-charl e cha tenor el stess quel fabricat esser uossa a fin, ma cha uossa es eir amo ün container sülla via a travers e cha uschea nun esa pussibel da passar. El dumonda co cha'l cumün haja pensà da far schi's stess passar aint per cas urgaints. Il manader da las gestiuns tecnicas declera, cha'l container sta propcha a travers e cha betonà saja gnü avant ün'eivna. Fin là nu d'eira insomma na pussibel da transir. Scha uossa esa relevant, schi saraja da corregger, però il container es uschè grond chi til füss da spostar a Sastaglià, causa cha schi's volvess il container füssa amo adüna massa stret per passar speravia. Schi vess da dar ün cas d'incendi, schi füssa da dozar il container per pudair passar. La via restarà serrada per 28 dis per laschar trar il beton. Il beton tira plü plan cun temperaturas plü bassas e perquai esa da resguardar quel temp. Tenor il manader da las gestiuns tecnicas pudarà la via gnir drivida il plü bod a la fin d'avrigl. Id es consciaint chi'd plü tard co uschigliö, ma quella lavur ha stuvü gnir fatta. I's ha provà da cumanzar uschè bod co pussibel per pudair tgnair uschè cuort co pussibel il temp da la serrada d'urant il temp chi füss pussibel da transir darcheu in S-charl.

Scuol Solar

I vain fatta la dumonda a che dittas chi van ils raps da Scuol Solar fin uossa. Quist on esa darcheu gnü dat oura sur 100 000 francs e fin uossa nu haja dat amo ingün resultat. I para curius cha dad üna vart esa da dozar taxas, quai chi'd es schon eir in uorden, ma da tschella vart van oura ils raps sainza chi's vezza ingiö e perchè. Il manader da las gestiuns tecnicas spiega, cha fin uossa as haja fat il proget da fabrica e quel ha cuostü ün tschert import. Quel vain scumparti in trais parts e mincha partenari (cumün, Energia Engiadina ed Ouvras Electricas) porta ün terz. Ils cuosts per tuot il proget s'amuntan a raduond 1,2 milliuns francs uschè cha'ls cuosts pel cumün sun ca. 400 000 francs. Quels imports vegnan chaschunats da lavurs tras terzs sco p.ex. interpraisas da progettaziun, indschegners, specialists da lavinas, d'ecologia, part tecnica. Ils indschegners sun per part da Scuol ma na tuots ed il specialist da lavinas es Nicolò Pitsch, l'indschegner es Caprez e la part da l'ecologia vain fatta da la ditta Arinas, Zernez. I's ha provà da resguardar las interpraisas localas, ma adüna nun es quai stat pussibel. La part da progettaziun vain fatta da las Ouvras Electricas e quella part chi han fat aint illa gruppa da manisaziun hana surtut svesa, quai sco tschels partenaris eir.

Via da chaminar d'inviern Ftan – Prui (Natèas)

Ün votant dumonda scha'l nouv proget per quella via es pront e co chi'd es il stadi actual. Il manader da las gestiuns tecnicas infuorma, cha'l permiss dal Chantun per fabricats dadour la zona da fabrica saja entrà avant ün pêr dis. I's prouva uossa amo d'optimar üna storta, causa cha quella es massa dastrusch a la pista da skis. Il böt es in mincha cas da tilla fabricar amo quist on.

Nouva igluminaziun ad Ardez “plan lumière” – cumün da pilot

Ün votant manzuna cha’l cumün da Scuol haja realisà üna nouva igluminaziun e ch’Ardez saja statta la fracziun da pilot. Per quai esa gnü surdat ün proget ed üna part da tal es gnüda fatta ed üna però nüglia. Ün pêr abitants d’Ardez han sün quai giavüschà per üna visita oculara dūrant la saira. Implü manzuna’l, cha la gronda part da la populaziun saja dischillusa da quist proget ed el giavüscha chi’s possa cuntinuar quai chi’d es gnü discutà quel di da la visita oculara, d’optimar là ingiò chi nun es amo bun e da montar glüms ingiò chi’d es massa s-chür. Tenor el ed eir oters abitants d’Ardez nun es quist proget amo fini giò ed i vain giavüschà da cuntinuar cun tal. Il manader da las gestiuns tecnicas orientescha cha’l cumün da Scuol haja tut a cogniziun las remarchas da quella visita oculara sco eir las remarchas in quista radunanza cumünala e chi gnia guardà da quista fatschenda.

Moziun – analisa dal spazi d’abitar

Tenor artichel 22 da la constituziun cumünala inoltrescha duonna Sibylle Ovenstone la seguinta moziun:

Moziun – Analisa spazi d’abitar

per avair ün instrumaint ütil a reguard dal svilup dal marchà d’immobiglias in nos cumün

Fich stimada suprastanza, direcziun dal cumün da Scuol

BlerAs abitantAs ed eir persunas chi lessan gnir a star in nossa regiun han fadia da chattar ün’abitaziun pajabla. Sül marchà da fittanza ed eir sül marchà da vendita/cumprita sun ils predschs creschüts fich svelt e sainza controlla dūrant ils ultims ons. Per pudair controllar quist svilup, sun ils cumüns in dovair d’elavurar üna strategia pel spazi d’abitar e ston tenor ledscha federala da seguondas abitaziuns eir manar ün register d’abitaziuns actualisà continuadamaing. Eu n’ha tschercha quist register per nos cumün, ma nu til n’ha chattà online – co ed ingio as poja avair invista i’l register e las cifras actualas ?

Plünavant am dumonda perche chi nu dà ningüna analisa dal spazi d’abitar chi cuntegna fats sur da la dumonda, la spüerta, il marchà e chi fa propostas davart variantas per schoglier ils problems actuals. Quista analisa es üna basa impurtanta pella strategia pel spazi d’abitar basa e güdess eir da dar ün sguard sül futur cun integrar böts illas agendas cumünalas. In tscherts cumüns engiadinais (p.ex. Puntraschigna) ed in oters cumüns plü gronds dal Grischun (p.ex. Tavo e Fleim) ha quist instrumaint zuond efficazi manà üna importanta survista dal preschaint ed ha pussibilità visiuns d’expansiun pel futur.

Abitar es ün der da l’uman – minchünA ha il dret da star in üna abitaziun adeguata e pajabla. Quist dret sto gnir defais in nos cumün.

Perquai dumonda a ls suprastanza cumünala da tour posiziun davart il stadi dal register e da l’analisa dal spazi d’abitar in nos cumün e d’infuormar a la populaziun in occasiun da la prossma radunanza cumünala.

Grazcha fich ed amiaivels salüds

Società AnnaFlorin

Per la suprastanza, Sibylle Ovenstone

Tenor constituziun cumünala esa uschea, cha per regla rapporta la suprastanza illa prosma radunanza cumünala lasupra e scha la moziun vain declerada sco importanza, schi sto la suprastanza suottametter a la radunanza cumünala ün sböz dal proget.

Prada

Üna votanta exprima seis giavüsch, cha'l cumün da Scuol fetscha üna publicaziun sülla pagina d'internet dal cumün chi saja officialmaing scumandà dad ir pella prada a partir dals 1. mai.

Contribuziun al chastè da Tarasp

Üna votanta dumonda schi vain guardà che chi capita culla contribuziun da 200 000 francs l'on pel chastè da Tarasp. Implü ha ella let inglur cha'ls cumüns concessiunaris haja eir contribui amo 49 000 francs per garantir l'access sül chastè. Voul quai lura dir cha la contribuziun annuala importa raduond 250 000 francs ? Il capo orientescha, chi saja quella jada gnüda fatta üna cuvegna culla fundaziun ill'otezza da 200 000 francs per garantir l'access public. Plü tard ha il cumün da Scuol lura pichà porta eir pro tschels cumüns, cha eir quels as dessan participar vi da quels cuosts cha'l cumün da Scuol ha pajà e cun quai pajan ils cumüns concessiunaris inavo al cumün da Scuol l'import da 49 000 francs, v.d. cha quel import vain al cumün da Scuol uschè cha la contribuziun netta davart dal cumün da Scuol es plü bassa. Ils detagls vegnan orientats illa prosma radunanza cumünala.

Charteras illas fracziuns

Ün votant manzuna ch'el haja constatà, cha las charteras illas fracziuns sajan gnüdas allontanadas cur ch'el haja vulgü dar sü sia busta da votaziun. Il capo declera, cha nouv possan las bustas da votaziun gnir tramissas gratuitamaing per posta al cumün Scuol e cha cun quai nu faivan las charteras plü bler sen e perquai s'haja lura tillas allontanadas.

Provedimaint d'aua Pozzet

Ün votant dumonda cur cha'l provedimaint d'aua da Pozzet gnia fat, cha quai saja gnü dit fingià avant duos ons chi gnia fat, ma cha quai nu saja amo capità. Il manader da las gestiuns tecnicas infuorma, cha la progettaziun saja gnüda büdschetada per quist on e cha quist on nu gnia però amo cumanzà cullas lavurs.

Il capo ingrazcha fich a tuot ils preschaints pella pazienza e pellas discussiuns chi han manà früts ed invida ad üna simpla bavarella.

La radunanza cumünala vain serrada a las 23:30.

Il capo:

Aita Zanetti

L'actuara:

Karin Stecher